РЕЦЕНЗІЯ

на рукопис монографії Проціва Олега Романовича
« Генеза публічного управління у сфері використання тваринного світу Галичини»

Монографія О. Р. Проціва присвячена комплексному дослідженню концептуальних основ формування системи публічного у сфері використання тваринного світу Галичини». Монографія складається з п'яти розділів, у яких обґрунтовано теоретико-методологічні аспекти управління тваринним світом. А саме:

- Розділ 1. Стан розробки проблеми та джерельна база дослідження;
- Розділ 2. Вплив правового регулювання на публічне управління;
- Розділ 3. Вплив публічних інституцій (політичних партій, громадських організацій) на формування політики публічного управління;
- Розділ 4. Гуманітарні аспекти розвитку галузі та їхній вплив на публічне управління;
- Розділ 5. Економічні аспекти публічного управління тваринним світом

Як зазначає автор актуальність такого роду досліджень обумовлена:

- потребою в дослідженні історичного минулого державотворення, зокрема об'єктивних і послідовних знань з теорії та історії державного управління у галузі використання тваринного світу, й недостатньою кількістю фундаментальних історико-теоретичних досліджень з даної проблеми;

виявлення основних функцій, тенденцій, закономірностей і принципів розвитку системи публічного управління Галичини в частині використання тваринного світу вплине на ефективність публічного управління в умовах сучасної України. Реформування суспільних відносин у державі мають найбільший шанс бути успішними, коли вони опираються на культуру та звичаєве право населення місцевого населення.

На нашу думку, головна цінність монографії полягає в аналізі історичних документів, пов'язаних з проблемами охорони і використання тваринного світу Галичини.

З позицій розробки теоретичних основ формування концепції використання тваринного світу необхідно виходити з загальноприйнятих підходів до формування відповідної теорії. По-перше, формування теоретико-методологічних засад будь-якого наукового напряму опирається на використання базових понять: **парадигма, концепція, методологія, теорія** тощо. Залежно від досліджуваної системи, мети дослідження ці категорії можуть трактуватись з різних точок зору. На нашу думку, для однозначного сприйняття результатів свого дослідження автор завжди повинен задекларувати свою позицію відносно базових категорій.

По-друге, важливим моментом такого роду дослідження є використання системного підходу. Методологія, специфіка системного підходу визначається тим, що він орієнтує дослідження на розкриття цілісності об'єкта і механізмів, що забезпечують її, на виявлення багатоманітних типів зв'язків складного об'єкта і зведення їх в єдину теоретичну картину. Хронологічний аналіз еволюції системного підходу свідчить про постійне ускладнення проблем, які вирішуються за допомогою цього наукового підходу. Автор не розглядає тваринний світ як складну систему зі своїми специфічними структурою і характером функціонування.

Водночас, так як будь-яка наукова монографія повинна відповідати законам жанру то з цієї точки зору після знайомства з текстом виникають певні зауваження. Першим корком у будь-якому дослідженні є визначення проблеми. Перш за все хочемо зазначити, що у самій назві криється велика проблема автора, оскільки на початку XXI століття ставити проблему управління використанням тваринного стану відокремлено від проблеми відтворення і охорони не є обгрунтованим. Дійсно у 18ст. чи 19 ст. в певній мірі можна було погодитись з такою постановкою питання то в сучасних умовах екологічної кризи це не правильно.

З позицій концепції сталого розвитку актуальність проблеми управління використання тваринного світу може бути пов'язана з необхідністю:

В. 1.: вирішення продовольчої проблеми;

В.2. забезпечення біорізноманіття;

В. 3. збереження озонового шару Землі.

В. 4. Забезпечення енергетичної незалежності України тощо.

Кожен з цих варіантів вимагає своїх специфічних інструментів управління цією сферою. Але цей момент проходить повз увагу автора.

Другим важливим аспектом є визначення системи понять та категорій на основі яких автор буде будувати свою теорію. В роботі, що рецензується, до базових категорій відносяться: **управління, публічне управління, тваринний світ, використання тваринного світу** тощо. Водночас в роботі автор не подав своє трактування цих понять. В роботі не подано аналіз тваринного світу як об'єкту управління. Виникає питання чи варто виносити пункт «Стан розробки проблеми та джерельна база дослідження» як окремий розділ.

Оскільки досліджувана тема пов'язана з управління то важливим моментом постає визначення зворотних зв'язків між об'єктом і суб'єктом управління – автор не аналізує цих зв'язків.

Автором досить фундаментально наводиться перелік історичних документів, пов'язаних з тематикою дослідження. Сучасна правова охорона довкілля формується на принципово нових національних засадах і державній політиці, верховенстві права, ґрунтується на забезпеченні дотримання вимог екологічної безпеки й підтриманні екологічної рівноваги на території України. Водночас не прослідковується яким чином підходи, які формувались у 18 чи 19 ст., можна використати у сьогоднішніх умовах.

В роботі детально проаналізовано відповідну діяльність окремих політичних партій, громадських організацій щодо управління використання тваринного світу. Водночас немає системного аналізу, узагальнення підходів до вирішення досліджуваної проблеми. Розділ 5 подається автором як «Економічні аспекти публічного управління тваринним світом» а в підрозділах публічне управління практично не згадується.

Оцінюючи в цілому викладений в роботі матеріал, необхідно відмітити що в ній, на високому науковому рівні, комплексно висвітлено аналіз формування системи публічного управління використання тваринного світу в межах Галичини, вона буде корисною для широкого кола спеціалістів. Враховуючи актуальність історичних аспектів в процесах державотворення в умовах сучасної України, робота Проціва О. Р. «Генеза публічного управління у сфері використання тваринного світу Галичини» рекомендується до друку.

Професор кафедри менеджменту ЛРІДУ,
д.е.н., проф.. Борщук Є.М.